

NASPEURINGEN
VAN JISPER
NAAR ZIJN
VOOROUDERS

Enkele eeuwen geleden toen Beemster, Purmer en Wormer nog meren waren en de Zaan in open verbinding stond met het IJ, dat uitliep op de Zuiderzee als voortzetting van de Waddenzee en de Noordzee, leverde de Zaanstreek een geheel ander beeld op.

Vele Zaankanters kozen het zeegaat, dat, bij wijze van spreken, om de hoek van de deur lag.

Zeewaardige schepen dobberden op de Zaanse wateren; juist teruggekeerd van een reis naar verre gewesten of klaar om uit te varen. Zaankanters togen ter walvisvaart. Prut- en lijmkokerijen verzeen alom in het Zaanse westen. Wormer leverde zijn tweebak of scheepsbeschuit en hef kon prat gaan op zijn beschuitstoven.

De tijden veranderen en wij met de eeuwen. Een Claes Compaan van Oostzaan zold in deze tijd weinig kans van slaan hebben, omdat zeevervoer in de kortste tijd de kop zou worden ingedrukt.

Compaan, in Oostzaan geboren in 1587 en overleden in 1667, zocht spoedig de zilte baren op. Hij voer voorspoedig en hij wist een aardig sommetje te sparen.

Zee rover

Met toestemming van de Staten-Generaal werden na het einde van het Twaalfjarig Bestand (1621) weer kaaprederijen opgericht, die fatsoenlijkheids-halve „rederijen van Avonturijer“ werden genoemd. In een van deze rederijen stak Compaan zijn geld. Toen besloot hij zelf ter kaapvaart te gaan. Hij kreeg een commissiebrief van de Staten-Generaal en van de prins van Oranje.

Compaan gooide alle fatsoen „nadien overboord toen hij de kaperij er aan gaf en tot eigen gewin zee rover werd. Jacob Quik, vroeger buurman van Compaan, stevende eens met zijn schip, voorzien van een lading ter waarde van naar schatting 750.000 van de kust van Afrikaans Guinea naar het vaderland. Zee-rover Compaan wist hem te achterhalen. Quik werd in een jol naar het roefschip gebracht, waar Compaan al gereed stond voor een „milde“ ontvangst. Sarcastisch riep hij Quik toe: „Wees welkom buurman“

Mohammedaan uit Haarlem

Compaan schatte het aantal door hem geroofde schepen op 350. Afzetgebied voor de door hem geroofde goederen was Salee aan de westkust van Afrika.

Daar was zijn „heer“, de Hollandse zee rover Jan Jansz. van Haarlem, een sinjeur, die het met principes niet al te nauw nam. Hoewel hij te Haarlem vrouw en kinderen had, hield hij er in

Schilderij van Michiel Adriaensz. de Ruyter, waarschijnlijk gemaakt door Hendrik Udemans.

ter Jonges en Ina van den Bergh van Eysinga behoren tot de nakomelingen van Michiel Adriaensz. de Ruyter.

Vlissingen Michiel

Van Oostzaanse Compaan naar de Vlissingse Michiel Adriaensz. de Ruyter - 1607-1678. Hij was de grootste Nederlandse vlootvoogd en hij verwierf zich „onsterfelijke roem“ in de oorlogen tegen Engeland en Frankrijk.

De Ruyter sneuvelde toen zijn schip ter hoogte van de Etna in Italië werd beschoten. Voor hem werd een praalgraf gebouwd in de Nieuwe Kerk te Amsterdam. Zijn zoon Engel de Ruyter, die leefde van 1649 tot 1680, was eveneens admiraal ter zee.

Michiel Adriaensz. de Ruyter betrekken we niet zo maar in deze tekst.

Het Centraal Bureau voor Genealogie te Den Haag schreef de heer P. Jonges, Kanaalwijk 18 in Jisp: „In de door ons bureau samengestelde parenteel van Michiel Adriaensz. de Ruyter, komt inderdaad de familienaam J o n g e s v o o r.“

„De kinderen uit het huwelijk van Pie-

Geslacht Jonges verwant met M. A. de Ruyter

Pieter. Jan. Cornelis. Klaas en Sijmen. Van één van hun zoons en wel van Klaas, stam ik af. Cornelis is in rechte lijn door te voeren naar dijkgraaf C. Jonges.

Laten we ons bepalen tot Jan Jonges omdat van hem uit dr. P. Jonges voortkomt. Diens zeven kinderen behoren tot het nageslacht van de bekende Michiel Adriaensz. de Ruyter.

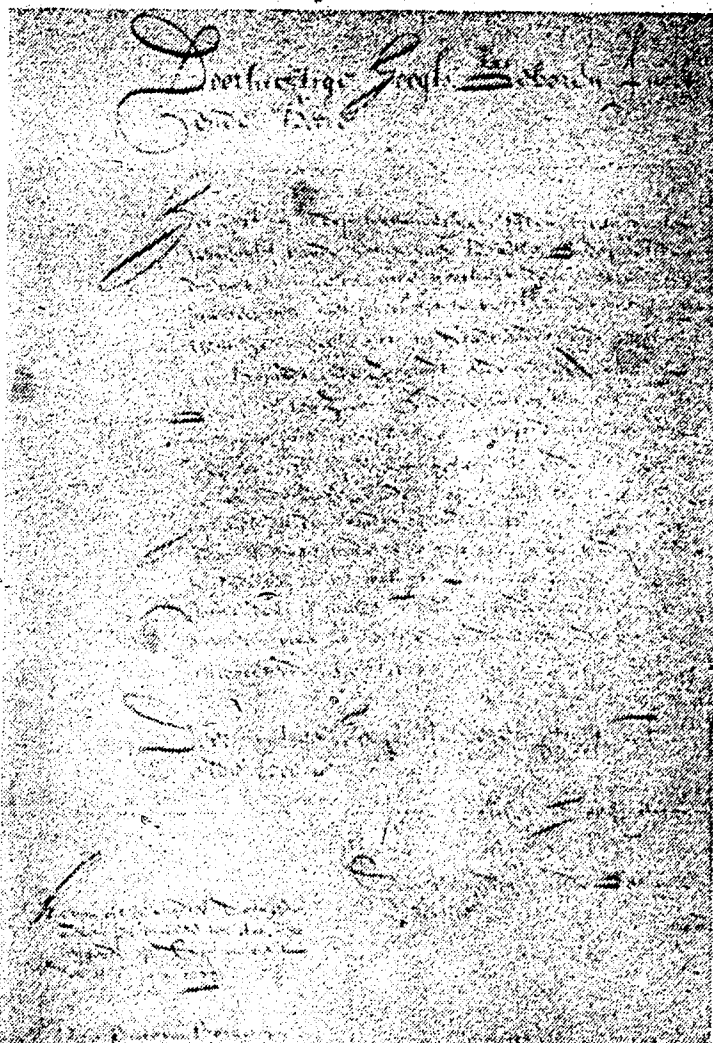
Deze dr. Pieter Jonges, geboren te Jisp op 13 september 1907, is nu emeritus-predikant te Rijswijk van de Nederlands Hervormde Kerk. Hij trouwde op 15 november 1934 te Velsen met Ina van den Bergh van Eysinga, die op 25 mei 1910 werd geboren te Oss.

„Ik ben bang, dat het voor de krant wat te omslachtig en breedvoerig wordt. Daarom geef ik de hoofdzaken.“

Ina van den Bergh van Eysinga was een dochter van prof. dr. Gustaaf Adolf van den Bergh van Eysinga (1874-1957), die in 1906 het ja-woord gaf aan dr. Jeannette Elias (1880-1957). Via dit geslacht Elias, waarvan mr. Pieter in 1979 trouwde met Anna Elisabeth van Couwenhoven - een eveneens in „de Zaanstreek bekende naam“ - komen we bij dominee Bernardus Somer, die in 1673 in het huwelijk trad met Margrijtje de Ruyter.

Dochter van Michiel

„Voor zover je het nog niet duizelt:

Brief met gelukwensen van Michiel Adriaensz. de Ruyter aan Willem III in 1672.

deze Margrijtje de Ruyter, gedoopt als Margaretha, was een dochter van de bekende vlootvoogd. Zijn laatste brief schreef hij 18 februari 1678 aan boord van „De Eendragt“ liggende in de Baai van Napels, aan genoemde dochter en haar man ds. Bernardus Somer.

Trouwens met Michiel Adriaensz. de Ruyter is het ook nog een hele uitzoekereij. We moeten ons bepalen tot zijn derde vrouw Anna of Annetje van Gelder, met wie hij trouwde in het begin van 1652. Via haar komen we tenslotte tot de kinderen van dr. Pieter Jonges en Ina van den Bergh van Eysinga, die dus als nakomelingen kunnen worden beschouwd van de bekende Michiel.

„O ja: de eerste vrouw van Michiel Adriaensz. de Ruyter was Maria Velters, de tweede heette Cornelia Engels, die in september 1650 stierf en dan komen we bij de derde vrouw van De Ruyter, Annetje van Gelder.“

Slager

We kunnen ons voorstellen, dat er lezers zijn, die er zo langzamerhand geen touw meer aan vast kunnen kne-

NAM betaalde onderzoek verbreding weg

ZEEVANG - B. en W. van Zeevang hebben aan de Nederlandse Aardolie Maatschappij die de gaslokatie Middelle in exploitatie gaat nemen, toestemming gegeven het voor deze maatschappij belangrijke gedeelte van de Seevancksweg te verbreden. Eerst zijn evenwel de gebouwen en kunstwerken langs de route

naar de gaslokatie opgenomen en aan de Dynaflect van de Grontmij opdracht gegeven de sterkte van de weg in meetpunten op 25 meter onderlinge afstand te onderzoeken. Zowel de kosten van opnemingen als onderzoek zijn uitgevoerd voor rekening van de NAM. Voorts zal de NAM tot maximaal 146.000 bijdragen in de kosten van vernieuwing en verbetering van leuningen en verlichting van de Kerkbrug, dit in verband met de verkeersveiligheid.

DE WIT GLAS
Voor NIEUWBOUW en VERBOUW
ook voor THERMOPANE ISOLERENDE RUITEN
ACHTERDIJK 36 - TELEFOON 02990 - 2 10 54 - PURMEREND

WEEKENDDIENSTEN

ZATERDAG 6 JULI EN ZONDAG 7 JULI 1974
Artsen

Purmerend, Z.O. Beemster: zaterdag: J. Post, uitsluitend telefonisch: 24480; zondag: J. C. A. M. van Keulen, Schalmestraat 5, tel. 28221. Beide artsen spreekuur: 11.30-12 en 17-17.30 uur.
De Rijp, Grattijk, Midden- en Z.O. Beemster, Stompvoren: C. Maschaup, De Rijp, tel. 02997-1355. Spreekuur: 11.30-12 en 17-17.30 uur.
Edam: E. C. Reilingh, Zuidervesting 3, tel. 02993-1591.
Landsmeer, Oostzaan: J. J. Reyniers, Kadoelenweg 116, Kadoelen, tel. 020-312395.
Middelie, Oosthuizen: P. Blankevoort, Middelie, tel. 02992-350.
Ipendam, Monnickendam, Broek in Waterland: W. C. van Stalborch, Monnickendam, tel. 02995-1421.

Verloeskundigen

Purmerend: mevr. D. Vlioger-Jacobs, Sportlaan 112, tel. 24018; mevr. A. C. Meinen-Ros, Sternstraat 31, tel. 28360.

Wijkverpleging

Purmerend: geen opgave.
Edam: zr. E. M. van Hooff, IJ 34, Edam, tel. 2659.
Ipendam, Landsmeer, Oostzaan: J. Heinen-Ebbers, Gouwzeestraat 228, tel. 30167.
Schermerdijk, Beemster, Zeevang: zr. H. van Driel, tel. 02997-1389.

Apotheken

Purmerend: apotheek de Vries, Kaasmarkt 5, tel. 21082.
Edam, Volendam: Edamse apotheek, Spui 5, tel. 02993-1359.

SOS geestelijke raadsman

Voor geestelijke en maatschappelijke hulp is dag en nacht de SOS-raadsman te bereiken. Telefoon: 02990-27777 of 21637. Schrijven kunt u naar postbus 46 in Purmerend. Eenvoudige technische bijstand aan bejaarden, invaliden of alleenstaanden wordt ook verleend.

Stringnummer Purmerend

Voor noodgevallen en klachten is de gemeente Purmerend bereikbaar onder telefoonnummer 30335, op werkdagen na 18 uur en in het weekend het gehele weekend vanaf vrijdag 18 uur.

Tandartsendienst Waterland-Purmerend

Uitsluitend voor spoedgevallen, alleen, na telefonische afspraak, tandarts: D. J. Kolkman, A. Franklaan 177, Purmerend, tel. 02990-30727.

Hulp in geestelijke en maatschappelijke nood

Telefonische hulpdienst in geestelijke en maatschappelijke nood Zaanstreek-Waterland, tel. 075-182000; dagelijks te bereiken, ook zaterdag en zondags van 's avonds 7 tot 's morgens 7 uur.

Moeders voor Moeders

Purmerend: mevrouw L. Springer-Steinbach, Hellastraat 7, tel. 21957.
Edam, Monnickendam, Volendam: Mevr. J. Groet-Verhagen, Schoklandstraat 9, Volendam, tel. 02993-4193.

Bim-Bam-Babysitcentrale

Purmerend en Z.O. Beemster: Mevrouw M. Wink, Etta Palmstraat 30, tel. 02990-24943, b.g. tel. 22587 of 23365.

Dierenartsen

Purmerend: A. J. de Reus, Herengracht 19, tel. 02990-21000; W. D. Pereboom, Purmersteenweg 2, tel. 02990-21000.
De Rijp, Oosthuizen: Bel eerst uw eigen dierenarts, daarna: R. Y. de Jong, Westende 211, Oosthuizen, tel. 02991-1370.
Broek in Waterland: C. de Gier, Erven 32, tel. 02903-208 (b.g.g. 02995-3031).
Monnickendam: W. G. de Ruijter, Joh. Buijslaan 4, tel. 02995-3031 (b.g.g. 02903-208).

Veeverloeskundigen

A. Klaasse Bos, Westerveg 22, Purmer, tel. 02990-21569 (b.g.g. 27268).
Zondagsdienst Nieuwe Noordholl. Courant
Purmerend: redactie: bellen tussen 18.30 en 19.30 uur: tel. 02990-24351. Sport: H. Aardema, bellen tussen 18.30-19.30 uur: tel. 02990-24351 of na 22.30 uur: 023-313933. Advertenties: bellen tussen 19 en 19.30 uur: 24351.

Voor al uw bloemwerk
„FLOWERSHOP“
J. van Rijn - Makadocenter
Purmerend - Tel. 3 00 12

„Bij de Os“
Voor keurig verzorgd bruidswerk en grafwerk
naar Aalsmeer's Bloemen- en Plantencentrum
Voor uw tuin volop HEESTERS, PLANTEN enz.
A. J. KOEN
Z.O. Beemster - Purmerenderweg 42 A - Telefoon 02998 - 12 52

kaal-oud/haar-jong
Tienduizenden heren gingen u voor en dragen met succes een Pelatti loopt. De grootste knifke in alle geschiedenis wordt u dan ook bij Pelatti (vanaf 89,-) Deskundige en vrublijvende verlichting. Pelatti haarspecialist.
M. J. Ruyter Spuiter 14, Edam tel. 1818

handen aan 't stuur ogen op de weg, dank zij de Variomatic
DAF
gebouwd uit veiligheid

Ruygal
LADA 1200
snel, sterk en sportief maar bovenal economisch
1200 cc/4-deurs/5-persoons
7995,- incl. BTW
LENSELINK'S
Auto- en Carr.bedrijven
Ged. Singelgracht 2 - Purmerend
Tel. 02990-21351. Vraag folderset

BEHANG - WANDBEKLEDING - SIERPLEISTERS
JOS TAMES | WANDBEKLEDINGEN
BEHANGSHOWROOM
WESTERSTRAAT 80 - PURMEREND - TELEFOON 23380
DE SFEERMAKERS - SCHILDERS - BEHANGERSBEDRIJF